Het Tiende,

proza, poëzie en passie

Waar slidings en overdrachtelijk woordgebruik

hand in hand gaan

Addendum

Van dezelfde auteur

Mart (2018)

De rug van mijn droom (2020)

Het Tiende, proza, poëzie en passie (2021)

Ik doe maar wat (2021)

Arie en Albert (2023)

Bloemkoolsoep (2024)

Ode aan de directeur (2024)

Foto op de voor- en achterkant: eigen beheer Het Tiende

Ferdinand ter Haar

Het Tiende, proza, poëzie en passie

Waar slidings en
overdrachtelijk woordgebruik
hand in hand gaan

Addendum

Brave New Books

2025

'De sliding, zij is een sonnet,
het kopduel een meerstemmig lied.

Het doelpunt de aria,

de overtreding
het meest duistere requiem
ooit geschreven.'

Voor Jantje en Clemens ✞

Inhoud

Alle verhalen zijn nog niet verteld - 9
- Deel twee in een heus addendum

Een leven lang voetbal - 17
- Dapper is hij van ons heengegaan

Wij zijn Het Tiende - 21
- Mocht dat nog niet duidelijk zijn

De portretten - 27
- We beginnen met Jan Boutgat

De wedstrijden - 71
- Glansrijke overwinningen en onbegrijpelijke nederlagen, maar altijd vol hartstocht

Het doek is gevallen - 201
- De teloorgang van Het Tiende is definitief

Het Tiende tot in der eeuwigheid (naschrift) - 207
- Dit elftal verdient een eigen Wikipedia-pagina

Alle verhalen zijn nog niet verteld

Deel twee in een heus addendum

najaar 2025

Geachte lezer, trouwe fan,

Voor u ligt het addendum, behorende bij: **'Het Tiende, proza, poëzie en passie'**, uitgebracht in 2021. Het boek werd indertijd vooral gelezen door de spelers zelf.

De spelers van Het Tiende lezen heel graag zichzelf en waren dikwijls verontwaardigd als zij niet uitgebreid genoemd waren in het wedstrijdverslag.

'Fred, wil jij die mooie looplijn van mij in de tweede helft wel meenemen in het verslag?'

'Fred, je keek niet, maar ik had een hele mooie actie op het middenveld. Zette in één beweging drie man op het verkeerde been. Zou ik graag willen terugzien in het verslag. Dank je.'

'Fred, dat ik struikelde over de achterlijn* hoeft niet te worden opgenomen in het verslag. Mijn familie leest ook mee.'

Dit addendum hoort bij het eerste boek van Het Tiende, maar kan ook prima los daarvan worden gelezen. Hoeft niet, want er liggen nog veel eerste boeken te verstoffen in de mini-opslag (All Safe) van de schrijver. Al worden ze gratis weggegeven, we raken ze aan de straatstenen nog niet kwijt.

Bij het uitbrengen van het eerste boek, lagen nog zo'n kleine 200 pagina's op de plank aan verslagen, liederen en gedichten. De meeste liederen en gedichten, verderfelijk van opzet en ruw van toon, zijn niet meegenomen in dit supplement. Evenmin de godvergeten proza uit de groepsapp, het zou dit boek geen goed doen.

Menig lezer zou bleek wegtrekken.

Dit addendum bevat het materiaal dat teveel was om te worden meegenomen in het eerste boek, dat zelf al 507 bladzijden telt.

'Als deel 2 uitkomt, roepen we de jongens weer bij elkaar,' riep Pork enthousiast toen hij hoorde dat ik bezig was met de vormgeving van dit boek.

Pork, Mark Jansen, is altijd enthousiast en eigenaar van hotel-restaurant 'De Kruisberg' in Doetinchem** en wil elk weekend wel een feest organiseren voor de jongens van Het Tiende. Pork is erg nostalgisch van aard.

Omdat ik vermoed dat er toch weer 'nieuwe' lezers zijn – welkom! – heb ik als introductie van Het Tiende een groot deel van de inleiding van het eerste boek opnieuw meegenomen. Want beter dan in 2021, bij de lancering van het eerste boek, kan dit eigenzinnige elftal niet worden voorgesteld.

In bijgaande cursieve tekst had ik de tijd willen aanpassen – het elftal speelt al heel lang niet meer – maar dan doe ik het verleden geen recht. Ingrijpen in het verleden doet ook de leesbaarheid geen goed. Dus heb ik het ongemoeid gelaten.

De oorspronkelijke tekst:

> *"Elk voetbalelftal vindt zichzelf uniek en kent geen ander elftal dat zo bijzonder is. Zo niet Het Tiende.*

Het elftal is onder de werknamen VIOD10, VIOD2, VIOD6, VIOD5 en VIOD4 meer roemrucht geworden dan bijvoorbeeld Veluwezoom 3, RKZVC 4 of zelfs het zesde van DZC '68.

Om een paar willekeurige verenigingen te noemen.

Het Tiende heeft zelfs een eigen pagina op Wikipedia. Althans, als die nog niet verwijderd is. Het Tiende heeft honderden trouwe volgers op Facebook die gulzig alle verhalen tot zich nemen.

Het Tiende is beyond uniek. Het Tiende is meer dan bijzonder. Het is een elftal dat irriteert, polariseert, heerst en verdeelt. Het merendeel van het elftal zou verkeerde keuzes gemaakt hebben in WOII.

Het Tiende is een charmante charlatan, een verkeerde vrouw in je bed, een fantasie die met niemand gedeeld kan worden.

Het Tiende is vooral een elftal mannen dat altijd voor elkaar door het vuur zal gaan. Welk vuur er ook brandt.

Voor u ligt een boek dat bol staat van eigendunk, zelfingenomenheid en narcisme. Een boek vol wedstrijdverslagen, overdenkingen en gedichten.

Allemaal gemaakt ter meerdere glorie van onszelf.

Hoe vaak we onszelf ook lezen, het verveelt nooit. Sterker nog, wij zijn kostelijk om tot ons te nemen. We krijgen geen genoeg van onszelf.

De meeste verhalen en gedichten zijn geschreven door Fred (Ferdinand) ter Haar - grotere eigenliefde is er niet te vinden. Daar waar co-auteurs hun

medewerking hebben verleend aan dit boek, staat dat vooraf vermeld. Hun namen niet noemen zou onrecht doen aan het vele werk dat met schrijven gepaard gaat.

In dit boek zijn echter alle verhalen geschreven door Ferdinand ter Haar en zijn de meeste zinnen goedlopend, de juiste woorden gebruikt en interpunctie gehanteerd als ware zij de vrouw die we hadden willen kussen in Amsterdam.

Het gevoel dat in elke zin gestopt is, is echter niet te beschrijven. De woorden in dit boekwerk kunnen niet wat onze voeten kunnen: spreken in een taal die iedereen verstaat. Dat de één vloeiend spreekt, tweetalig is, stottert of helemaal niet uit zijn woorden kan komen, maakt dan niet uit.

Als je het maar voelt.

Gevoel, Het Tiende is ermee doordrenkt.

Het zijn dramakutten met de hoofdletter K. Het zijn oude wijven van de bovenste plank. Het zijn temperamentvolle mannen die het leven met volle teugen drinken. Het zijn strijders die alles geven, de grens opzoeken en er overheen gaan.

De sliding, zij is een sonnet. Het kopduel een meerstemmig lied. Het doelpunt de aria, de overtreding het meest duistere requiem ooit geschreven.

Het Tiende is proza, poëzie en passie."

Dit addendum omvat de verhalen uit de laatste jaren van Het Tiende – dat in eind 2019, begin 2020 definitief de deur achter zich dichttrok. Sommigen bleven, tegen beter weten in, nog wel voetballen bij andere elftallen. Anderen gingen, heel aandoenlijk, op zondagochtend tennissen of wandelen met vrouw en kinderen.

Om het allemaal een beetje te kunnen volgen wat er geschreven is, begint ook dit boek eerst met het voorstellen van de spelers, de acteurs, de strijders. Veel van deze portretten, of delen ervan, staan ook in het eerste boek. Voetballers veranderen in hun diepste wezen niet, het blijven karakters waar de tijd geen grip op heeft – de passie gromt nog altijd aan de oppervlakte, als een sluimerend veenbrand, wachtend op ontsteking.

In die zin was het schrijven van een *nieuw* portret omwille van dit tweede boek niet relevant, nee, het was onmogelijk zelfs.

Maar vraag hen naar Het Tiende en ze gaan rechtop zitten, beginnen ogen te fonkelen en verhalen te stromen als het zuiverste water uit de Oude IJssel. Verhalen die elk jaar aan sterkte winnen, net als de looplijnen van weleer, de acties en de goals.

De voetballers van toen zijn de verhalenvertellers van nu. Hun laatste verhalen staan in dit addendum. Het leest als een tragikomedie van Shakespeare; hoe onsterfelijk we ons ook waanden, we bleken uiteindelijk – net als elk ander uniek voetbalelftal – vergankelijk te zijn.

Dit boek omvat niet alleen onze laatste verhalen, het beschrijft ook onze laatste stuiptrekkingen, onze teloorgang.

Desondanks veel leesplezier gewenst, met daarin veel herkenning en vertedering. Want hoe stoer en berucht Het Tiende ook was, het waren grote kerels met kleine hartjes.

Zij zullen dat overigens altijd tegenspreken.

Ferdinand (Fred) ter Haar

* Echt gebeurd!

** Het is goed toeven in De Kruisberg, check de website maar eens: dekruisberg.nl

Een leven lang voetbal

Dapper is hij van ons heengegaan

29 oktober 2018

'Wordt het geen tijd dat je ermee stopt, lieverd?' zegt Arie, als ik weer eens strompelend thuis kom na een potje voetbal.

Ik zucht.

'Nee echt, ik meen het!'
Arie zit aan de keukentafel en kijkt op van haar laptop.

'Welke meerwaarde heb jij nog in dat elftal? Je bent veruit de oudste, verreweg de meest trage. Ben jij inmiddels niet die trieste voetballer, die denkt nog mee te kunnen komen? Tegen beter weten in? En dat niemand dat echt tegen jou durft te zeggen?'

Zonder te kijken vindt haar rechterhand het wijnglas naast de laptop.

De woorden - hoe waar ze ook mogen zijn - trekken als zweepslagen nauwelijks meer sporen in de gelooide huid van mijn ziel. Net als mijn rechterbeen - waarin ik geen enkele hamstring meer vermoed - voelt mijn gebutste binnenste verdoofd.

'Dat bejaardenvoetbal van je, dat je één keer per maand doet op vrijdagavond? Is dat niet meer dan voldoende?'

Ik mompel dat we één keer per twee weken spelen en loop met een slepend been, een ontwrichte heup en gedeukt ego naar de keuken om mezelf een kop koffie in te schenken.

'Ach schatje, nu je daar toch bent, wil je mij dan ook even bijschenken? De wijn staat in de deur van de koelkast!'

'Jij krijgt niets meer,' grom ik.

Met een kom warme koffie in mijn hand en een mokkende vriendin aan de keukentafel, staar ik ietwat versomberd naar buiten.

Elke zondag strijden wij voor eer en glorie op het voetbalveld. Om er elke zondagochtend een beetje te sterven.

'Dapper is hij van ons heengegaan na een onfortuinlijke sliding'

of

'Hij heeft niet lang geleden na het laatste kopduel'.

Elke zondag strijden wij bezeten onze strijd om als herboren in de kantine elkaar de grootste verhalen te kunnen vertellen. Verhalen over bezieling en onverschrokkenheid.

Het voetbal zit in ons. Voetbal is, naast hartslag en ademhaling, de derde drift. Samen ten strijde willen trekken, samen tot het uiterste willen gaan, de dood of het heldendom; het overstijgt de individuele pijnen. Die veelal hels en schier ondraaglijk zijn. Wij offeren nog liever onze linkerarm op dan te verliezen van LONGA, wij knippen onze pezen door als we DCS of RKZVC maar verslaan. Wij bieden onze hoofd aan op een schaal als we DZC maar vermorzelen. We hebben er een looprek voor over om terug te kunnen zien op een leven lang voetbal.

We koesteren onze zwaarbevochten zeges als zoete herinneringen, onze nederlagen als diepliggende blues.

Als ik na een half uur nog naar buiten staar, de koffie inmiddels koud geworden is, komt Arie achter mij staan. Ze slaat haar armen om me heen en kust me in de nek.

'Heb je je dijbeen al ingesmeerd, of zal ik dat voor je doen?'

Haar stem klinkt ondeugend.

Als ze naar boven loopt, krijg ik een knipoog.

'Misschien is *'trainend lid'* iets voor je?'

Ik schenk nieuwe koffie in.

We zijn Het Tiende

Mocht dat nog niet duidelijk zijn